

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเอกชนซึ่งทำการสอนอยู่ในภาคปลาย
ปีการศึกษา 2530 และภาคต้น ปีการศึกษา 2531 ตามรายชื่อที่ปรากฏในแบบรายงานจำนวน
บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (รทม.20) ปีการศึกษา 2530 รวม 5 แห่ง คือ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคนิคสยาม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มหาวิทยาลัยพายัพ
และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย รวมจำนวนอาจารย์ทั้งหมด 1,111 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยได้แบ่งอาจารย์ออกเป็น 3 สาขา คือ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ
มนุษยศาสตร์ โดยพิจารณาจากคณะวิชาที่อาจารย์สังกัด แล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Stratified
Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 525 คน สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
ได้ใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน (Yamane, Taro., 1970:580-581) ซึ่งได้ขนาด
ของกลุ่มตัวอย่างดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขา

สาขา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
วิทยาศาสตร์	181	124
สังคมศาสตร์	698	254
มนุษยศาสตร์	232	147
รวม	1,111	525

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดคำถามปลายปิดและปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นหาหาความรู้ในเรื่องสื่อการสอนจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสื่อการสอน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการใช้ภาษาไทย 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอุดมศึกษา 1 คน และอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษาและความเหมาะสมของข้อความ แล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่จัดอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขามนุษยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย แห่งละ 15 คน รวม 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบสอบถาม ในการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริงนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) เฉพาะในด้านความคิดเห็นซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรการหาค่าความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) จากแบบสอบถามที่ได้รับคืน 19 ฉบับ ได้ค่าความเที่ยง = 0.97 ซึ่งถือว่ามีความเที่ยงสูงพอที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรได้
4. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องด้านการใช้ภาษา แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรต่อไป

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาวะภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคณะและสาขาวิชาที่สอน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน จำนวนชั่วโมงที่สอนในแต่ละสัปดาห์ และวิธีการได้รับความรู้ด้านสื่อการสอน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นด้านสื่อการสอน ใช้คำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยศึกษาถึงความคิดเห็นต่อประโยชน์ของสื่อการสอน เหตุผลในการใช้และไม่ใช้สื่อการสอน ความคิดเห็นและการปฏิบัติในการเลือกสื่อการสอน การเตรียมการก่อนใช้สื่อการสอน การใช้สื่อการสอนในลักษณะต่าง ๆ หลังการใช้สื่อการสอน และการวางแผนการสอน ความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ กับลักษณะการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่สอน และ การใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ในการสอน

ตอนที่ 3 ความต้องการบริการสื่อการสอน ใช้คำถามแบบให้จัดอันดับ โดยศึกษาถึงความต้องการการบริการในด้านการผลิตสื่อการสอน ด้านการจัดเตรียมสื่อการสอน และด้านการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ใช้คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านสื่อการสอนเพิ่มเติมตามต้องการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ละมหาวิทยาลัยพร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยซึ่งออกให้โดยสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อที่ผู้วิจัยมอบให้ ซึ่งเป็นรายชื่ออาจารย์ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตาราง เลขสุ่ม และตกลงนัดวันที่ที่จะขอรับแบบสอบถามคืนสำหรับมหาวิทยาลัยพุทธ ผู้วิจัย ได้ส่งแบบสอบถามโดยทาง ไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืนทาง ไปรษณีย์ เช่นกัน

จากแบบสอบถามที่ส่ง ไปทั้งหมด 525 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 249 ฉบับ ผู้วิจัย ได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ 234 ฉบับ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนของแบบสอบถามที่ส่ง และจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน และที่ใช้ได้ จำนวนตามสาขา

สาขา	จำนวนที่ส่ง	แบบสอบถามที่ได้รับคืน		แบบสอบถามที่ใช้ได้	
		จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
วิทยาศาสตร์	124	54	43.55	50	40.32
สังคมศาสตร์	254	121	47.64	113	44.48
มนุษยศาสตร์	147	74	50.34	71	47.30
รวม	525	249	47.43	234	44.57

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การให้คะแนนประมาณค่าเป็นดังนี้ คือ

ไม่จำเป็น, ไม่ได้ใช้, ไม่ได้ปฏิบัติ, ไม่มีความเห็น, ไม่เคยใช้ ให้ 1 คะแนน

น้อย, นานๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

มาก, บ่อยครั้ง, ใช้บ่อยๆ ให้ 4 คะแนน

มากอย่างยิ่ง, ทุกครั้ง ให้ 5 คะแนน

และให้เกณฑ์ตัดสินค่าเฉลี่ยเป็นดังนี้ คือ

1.00-1.50 หมายถึง ไม่จำเป็น, ไม่ได้ใช้, ไม่ได้ปฏิบัติ, ไม่มีความเห็น, ไม่เคยใช้

1.51-2.50 หมายถึง น้อย, นานๆ ครั้ง

2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง

3.51-4.50 หมายถึง มาก, บ่อยครั้ง, ใช้บ่อยๆ

4.51-5.00 หมายถึง มากอย่างยิ่ง, ทุกครั้ง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดอันดับจากค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก โดยให้ค่าน้ำหนักคะแนนตามอันดับที่เลือกดังนี้ คือ

อันดับ 1 ให้ 5 คะแนน

อันดับ 2 ให้ 4 คะแนน

อันดับ 3 ให้ 3 คะแนน

อันดับ 4 ให้ 2 คะแนน

อันดับ 5 ให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปรวบรวมประเด็นความคิดเห็น